

यज्ञमेव प्रशंसंति संन्यासमपरेजनाः ॥ दानमेके प्रशंसंति केचिच्चैव प्रतिग्रहं ॥ ८ ॥ केचित्सर्वपरित्यज्य तूष्णीं ध्यायन्त आसते ॥ राज्यमेके प्रशंसंति प्रजानां परिपालनं ॥ ९ ॥ हत्वा छित्वा च भित्त्वा च केचिदेकां तशीलिनः ॥ एतत्सर्वं समालोक्य बुधानामेष निश्चयः ॥ १० ॥ अद्रोहेणैव भूतानां यो धर्मः स सतां मतः ॥ अद्रोहः सत्यवचनं संविभागो दया दमः ॥ ११ ॥ प्रजनं स्वेषु दारेषु मार्दवं हीरचापलं ॥ एवं धर्मं प्रधानेष्टं मनुः स्वायं भुवो ब्रवीत् ॥ १२ ॥ तस्मादेतत्प्रयत्नेन कौंतेय प्रतिपालय ॥ यो हिराज्ये स्थितः शश्वद्वशी तुल्यप्रियाप्रियः ॥ १३ ॥ क्षत्रियो यज्ञशिष्टाशीराजा शास्त्रार्थतत्त्ववित् ॥ असाधुनिग्रहरतः साधूनां प्रग्रहेरतः ॥ १४ ॥ धर्मवर्त्मनः संस्थाप्य प्रजावर्तेत धर्मतः ॥ पुत्रसंक्रामितश्रीश्च वने वन्येन वर्तयन् ॥ १५ ॥ विधिना श्रावणेनैव कुर्यात्कर्मण्यतन्द्रितः ॥ य एवं वर्तते राजन्स राजा धर्मनिश्चितः ॥ १६ ॥ तस्यायं च परश्चैव लोकः स्यात्स फलोदयः ॥ निर्वाणं हि सुदुष्प्राप्यं बहुविघ्नं च मे मतं ॥ १७ ॥ एवं धर्ममनुक्रांताः सत्यदानतपः पराः ॥ आनृशंस्य गुणैर्युक्ताः कामक्रोधविवर्जिताः ॥ १८ ॥ प्रजानां पालने युक्ता धर्ममुत्तममास्थिताः ॥ गोब्राह्मणार्थं युध्यन्तः प्राप्ता गतिमनुत्तमां ॥ १९ ॥ एवमर्द्राः सवसवस्तथादित्याः परंतप ॥ साध्या राजर्षि संघाश्च धर्ममेतं समाश्रिताः ॥ अप्रमत्तास्ततः स्वर्गप्राप्ताः पुण्यैः स्वकर्मभिः ॥ २० ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणि राजध० देवस्थानवाक्ये एकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ अस्मिन्नेवांतरे वाक्यं पुनरेवार्जुनो ब्रवीत् ॥ निर्विण्णमनसं ज्येष्ठमिदं भ्रातरमच्युतं ॥ १ ॥ क्षत्रधर्मेण धर्मज्ञ प्राप्य राज्यं सुदुर्लभं ॥ जित्वा चारीन्द्रश्रेष्ठ तप्यते किं भृशं भवान् ॥ २ ॥ क्षत्रियाणां महाराज संग्रामे निधनं मतं ॥ विशिष्टं बहुभिर्यज्ञैः क्षत्रधर्ममनुस्मर ॥ ३ ॥ ब्राह्मणानां तपस्यागः प्रेत्य धर्मविधिः स्मृतः ॥ क्षत्रियाणां च निधनं संग्रामे विहितं प्रभो ॥ ४ ॥ क्षात्रधर्मो महारौद्रः शस्त्रनित्य इति स्मृतः ॥ वधश्च भरतश्रेष्ठ कालेशस्त्रेण संयुगे ॥ ५ ॥ ब्राह्मणस्यापि चेद्राजन् क्षत्रधर्मेण वर्ततः ॥ प्रशस्तं जीवितं लोके क्षत्रं हि ब्रह्मसंभवं ॥ ६ ॥ न त्यागो न पुनर्यज्ञो न तपो न जेश्वर ॥ क्षत्रियस्य विधीयन्ते न परस्वोपजीवनं ॥ ७ ॥

प्रपहेसंघे ॥ १४ ॥ १५ ॥ श्रावणेन शास्त्रश्रवणाद्विहितेन ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥
 इति शांतिप० रा० नै० भारतभा० एकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७३ ॥ अस्मिन्निति अच्युतं धर्मात् ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ त्यागः संन्यासः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ यज्ञ आत्मयज्ञः समाधिरितियावत् ॥ ७ ॥